

Estimades amigues:

He llegit amb molt de deteniment el document Veïnes i m'ha encantat. M'ha encantat, sobre tot, perquè m'ha produït moltíssimes contradiccions entre el que allí es diu -i amb el que teòricament estic d'acord- i la meua vivència de la ciutat abans i el poble ara.

El text m'ha creat el desig de saber més sobre el que allí s'anomena de passada: les relacions de veïnatge que tenen el seu origen en les relacions entre les dones. Jo podria anar pensant històricament i imaginant-me a què es fa referència però, la veritat, m'agradaria saber més sobre aquest tema. Si sabeu alguna cosa més, estaria encantada de rebre aquesta informació.

La meua experiència personal respecte al veïnatge no ha estat molt positiva. Me n'adone quan, parlant amb el meu company, trobe les diferents percepcions que tenim sobre el tema. I me n'adone que, les seues estan més properes a allò que es diu en aquest document i, en canvi, ell és home i jo dona.

La meua història personal: sense poble i amb molts pobles que tampoc ho eren, sense identitat de poble definida fins a molt major -era de totes bandes però necessitava sentir-me d'algun lloc-, el barri no me pertanyia, em sentia estrangera perquè la meua família tampoc pertanyia. Però tampoc era valenciana. Era andalisa, castellana, francesa! El barri no era de ningú. Era una cosa amorfa sense vida. La ciutat existia per a mi com un lloc bell, allunyat però proper. Un lloc que m'encantava pel seu aspecte físic. M'atreia, em va anar captivant però no pel que allí es vivia sinó com eixe lloc on jo podia passar desapercibuda, invisible i on podia gaudir de la bellesa que m'oferien uns edificis i uns carrers plens d'història.

Les relacions de veïnatge no m'han donat arguments positius. Pense en els veïns i veïnes del poble de ma mare, quan traïren a la meua família materna durant la guerra civil. I era un poble xicotet on tot "en teoria" eren relacions que facilitaven el veïnatge. També el mateix veïnatge va apropiat-se de la misèria

de la meua família. No pogueren arregar posteriorment ni els llençols. Ho perderen tot!

També hi havia relacions de veïnatge al poble de mon pare, també un poble xicotet on va perdre fins i tot la casa.

I la meua infantesa, com a filla de comunistes, va estar sempre el silenci. Les relacions amb el veïnatge van ser molt correctes i molt distants sempre. Sols en els veïns d'enfront aconseguírem tindre una relació de solidaritat i ajuda mútua. La resta no existia. Era el silenci del franquisme, el dubte, la por a la traïció. Inclosa la mort. Els majors de la meua família anaren caiguent i els dols eren pur teatre.

I jo em pregunte: no hauria d'haver estat en aquesta època el veïnatge un agent més solidari? On estaven les dones? On estava eixe esperit de seguretat, de confiança social i de benestar que es suposa, també en eixe moment, estava en mans de les dones?

Sé molt bé que les dones, en eixe moment històric tan dur, van fer ellò que podien fer, ser gregàries i ajudar a protegir allò que tenien més a prop, la pròpia família. Afegim, doncs, que també la nostra història, supose que també la de molts pobles del món, -la de les dones- ha fet que les ciutats i els pobles siguen com són ara.

Són qüestions que també em planteje:

El franquisme va passar ja fa molt de temps. Però el tipus de relacions humanes que va crear va marcar la nostra mirada i el nostre comportament. Encara així, trobe diferències entre la mirada del meu company i la meua. Veig que ell li dona un valor molt important al veïnatge. Creu que les relacions amb els veïns i veïnes són fonamentals i si per ell siguera, les cultivaria constantment. Jo , en canvi, intente tindre una relació cordial i atenta però sempre distant. No tinc molta fe en les possibilitats relacionals amb el veïnat.

Quan he estat mestra durant molts anys a Riba-roja, sempre he fugit de viure al mateix poble perquè no volia tindre relacions massa properes amb la gent. Això no vol dir anar fent

camí i creant possibilitats, sinó distanciament físic que em permetera fer sempre allò que desitjara sense així sentir-me vigilada. Perquè us hauré de dir, també, que el meu primer destí com a mestra va ser a Énguera. Em vaig quedar allí a viure entre setmana i la meua sorpresa va ser quan, un dia, va vindre a fer una xerrada a Xàtiva Gonçal i jo li vaig oferir quedar-se a dormir a ma casa. Aleshores, després de la xerrada, se'n tornarem cap a casa -una casa de mestres- i em vaig trobar a la veïna mirant per la finestra. Així, amb la cortineta correguda i quan jo la vaig veure, ràpidament la va tancar. Després d'eixe dia, vaig tindre ocasió de veure com era vigilada tots els dies del curs. Em vaig trobar molt malament perquè em van vindre al cap tots els fantasmes del franquisme. Totes les vivències de vigilància, de por i de fer alguna cosa que no estaguera ben vista socialment. I era una dona a la qual jo saludava tots els dies quatre vegades. I que no em preguntava, sols mirava -i jo traduïa en vigilava-.

En canvi de la ciutat recorde, els passeigs amb el meu company. El camí de ma casa a la seua. Com eixa ruta va anar creant en mi història. Com vaig anar creixent amb cada casa, amb cada persona que em trobava al carrer -però que jo no coneixia- amb cada carrer, amb cada portal, amb la vida quotidiana dels dos barris.

Sabeu que no sóc una persona poc sociable. M'encanta arribar als llocs i mirar i sobre tot, observar a la gent. El meu plaer més gran és viatjar. I viatjar, per a mi, és entrar en la vida d'altres persones, entendre, comprendre altres maneres de viure, d'entendre el món, de relacionar-se, de ser al món i a la ciutats i als pobles.

Si que crec que és la nostra esperança. La ciutat, el poble, com a nucli d'organització social i política. És on podem desenvolupar àmbits de vida concrets. On podem fer possible pertànyer a un territori, a una cultura, a una llengua. Desitjos de vida. Necessitats de fer possible un altre món. Però açò és un acte de pura confiança o utopia perquè a mi me resulta més fàcil

treballar al meu àmbit professional que al poble. També em produeix més satisfacció personal i ideològica.

Les relacions humanes són tremendament complexes i difícils. I no sé si és més fàcil i es fa més treball cantant amb el Cor o treballant en Salvem Porxinos. De moment, he pensat que el Cor em permetia arribar a més gent.

Ja continuaré.

Besadetes

Güin

Riba-roja de Túria, 22 d'octubre de 2006